

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

DVADESET I OSMA
NEDJELJA KROZ GODINU

NE NAĐE SE NIJEDAN
KOJI BI SE VRATIO
I PODAO SLAVU BOGU,
OSIM OVOGA TUĐINCA

Bernard
2019

LISTOPAD

**XXVII. NEDJELJA KROZ
GODINU**
Ned. 12. Maksimilijan, Velibor, Serafin

Pon. 13. Eduard, Edo; Hugolin, Hugo

Pon. 14. Kalist; Ljeposlav; Divna

Uto. 15. **Terezija Avilska**; Rezika; Valter

Sri. 16. Hedviga; Marija Margareta Alacoque

Čet. 17. **Ignacije Antiohijski**; Vatroslav

Pet. 18. **Luka evanđelist.**; Lukša; Svjetlovid

Naslovnica:

Slika preuzeta s: <https://katolika.org>

mihael

28/2025.

Listić Policijske kapelanije sv. Mihaela Arkandela
MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XIX. (2025.), 28 (657);
dvadeset i osma nedjelja kroz godinu, 12. listopada
2025.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan,
tel.: 22 712, 85 682; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana,
tel.: 22 715, 82 805; e-mail: vbakula@mup.hr

MEDITACIJA

Kako zahvaliti Bogu 3

SLUŽBA RIJEČI

XXVI. NEDJELJA KROZ GODINU

Ne nađe se nijedan koji bi se vratio i
podao slavu Bogu, osim ovoga tuđinca 4

HOMILIJA

(Ne)zahvalnost 8

KATEHEZA

Deset gubavaca 10

Vjerom do ozdravljenja 12

Mali vjeronaučni leksikon 14

MEDITACIJA

Zahvala Stvoritelju 15

Zahvalnost je temelj autentičnog
odnosa s Bogom 16

LISTOPADSKE POBOŽNOSTI

Kako se moli krunica 18

Rekli su o krunici 21

NAŠI POKOJNI 22

MEDITACIJA

Pjesma stvorova 24

Kako zahvaliti Bogu

Sanjala sam da sam otišla u raj i anđeo me vodi u obilazak. Anđeo i ja hodali smo rame uz rame u prostoru punom anđela.

Anđeo je stao ispred prvog odjela i rekao:

- *Ovo je prijemni odjel. Ovdje se zaprimaju sve molitve.*

Pogledala sam uokolo i vidjela zauzete anđele koji sortiraju sve zahtjeve ljudi širom svijeta.

Zatim smo prolazili kroz dugačak hodnik, sve dok nismo došli do sljedećeg odjela . Onda je anđeo rekao:

- *Ovo je odjel za pakiranje i dostavu. Ovdje se pakiraju i šalju blagoslovi ljudima koji su molili za njih“.*

Opet sam primijetila koliko su anđeli tu zauzeti. Bilo je mnogo anđela koji su naporno radili, jer je bilo toliko puno blagoslova koji se moraju spakirati i dostaviti na naš planet.

Konačno, na najudaljenijem kraju hodnika stali smo ispred vrata veoma malog odjela . Na moje veliko iznenađenje, samo je jedan anđeo sjedio u toj sobi i nije ništa radio.

- *Ovo je soba za primanje zahvaljivala, rekao mi je tiho anđeo. Izgledao je zbunjeno.*

- *Kako to da se ovdje ništa ne radi?“*, upitala sam ga.

- *Tako tužno*, uzdahnuo je anđeo. -*Nakon što ljudi prime blagoslove koje su tražili, rijetko tko pošalje zahvalnicu.*

- *Kako mogu zahvaliti Bogu za blagoslove?*, upitala sam.

- *Jednostavno*, reče anđeo. - *Samo iz srca reci: ‘Hvala ti, Gospodine’.*

Prvo čitanje: 2Kr 5, 14-17

Naaman se vrati čovjeku Božjem i prizna Gospodina.

Čitanje Druge knjige o Kraljevima

U one dane: Naaman Sirac siđe i opra se sedam puta u Jordanu, prema riječi Elizeja, čovjeka Božjega; i tijelo mu posta opet kao u malog djeteta - očistio se od svoje gube!

Vrati se on Elizeju sa svom svojom pratnjom, uđe, stade preda nj i reče mu:

„Evo, sad znam da nema Boga na svoj zemlji osim u Izraelu. Zato te molim, primi dar od svoga sluge.“

Ali on odgovori:

„Živoga mi Gospodina, komu služim, ne primam.“

Naaman navaljivaše da primi, ali on ne htjede. Tada Naaman reče:

„Dobro, kad nećeš. Ali barem dopusti da meni, tvome sluzi, dadu ove zemlje koliko mogu ponijeti dvije mazge. Jer sluga tvoj neće više prinositi pomirnica ni klanica drugim bogovima nego samo Gospodinu.“

Riječ Gospodnja

Epizoda o ozdravljenju Naamana Sirca obuhvaća čitavo peto poglavlje Druge knjige o kraljevima (5,1-27), a današnje prvo čitanje donosi samo odlomak u kojem se Naaman Sirac na riječ proroka Elizeja okupao sedam puta u rijeci Jordanu i očistio se od gube od koje je bolovao. Ono što se ističe u ovom odlomku u skladu s ostalim čitanjima današnje nedjelje jest Naamanova zahvalnost. Ta zahvalnost utoliko je znakovitija jer je riječ o strancu koji nije samo ozdravio u svome tijelu nego se na koncu obratio i priznao Jahvu kao jedinoga pravoga Boga.

U znak zahvalnosti Bogu, Naaman je htio dati dar njegovu proroku Elizeju. No, Elizej ne prima dara potvrđujući tako autentičnost svoga proročkog poslanja. On je pomogao Naamanu jer time služi Bogu, a ne zato da bi se materijalno okoristio bogatstvom toga vojskovođe aramskoga kralja.

Naš odlomak završava Naamanovom molbom Elizeju neka mu dopusti da na dvije mazge ponese svojoj kući zemlje kako bi na njoj prinosio žrtve pravomu Bogu.

Otpjevni psalam: Ps 98, 1-4

Pred poganima Gospodin obznani spasenje svoje.

Pjevajte Gospodinu pjesmu novu
jer učini djela čudesna.
Pobjedu mu pribavi desnica njegova
i sveta mišica njegova.

Gospodin obznani spasenje svoje,
pred poganima pravednost objavi.
Spomenu se dobrote i vjernosti
prema domu Izraelovu.

Svi krajevi svijeta vidješe
spasenje Boga našega.
Sva zemljo, poklikni Gospodinu,
raduj se, kliči i pjevaj!

Otpjevni psalam, čiji su reci preuzeti iz Psalma 98, već svojim pripjevom naglašava temu univerzalnosti Božjeg spasenja: „Pred poganima Gospodin obznani spasenje svoje“. To je izraz njegove pobjede, ali „dobrote i vjernosti prema domu Izraelovu“.

Riječ je o Božjoj vjernosti obećanjima što ih je dao Izraelcima, još od Abrahama i njegovih potomaka. Time se nadilazi i uska zatvorenost u vlastitu religiju među Židovima, ali se i otvara put širenju vjere u cijeli svijet, tako da je čitava zemlja pozvana da poklikne Gospodinu, da se raduje, kliče i pjeva.

Drugo čitanje: 2Tim 2, 8-13

Ako ustrajemo, s njime ćemo kraljevati.

Čitanje Druge poslanice sv. Pavla apostola Timoteju

Predragi:

Spominji se Isusa Krista, uskrsla od mrtvih, od potomstva Davidova - po mojem evanđelju. Za nj se ja zlopatim sve do okova, kao zločinac. Ali riječ Božja nije okovana! Stoga sve podnosim radi izabраниh, da i oni postignu spasenje, spasenje u Kristu Isusu, zajedno s vječnom slavom.

Vjerodostojna je riječ: Ako s njime umrijesmo, s njime ćemo i živjeti. Ako ustrajemo, s njime ćemo i kraljevati. Ako ga zaniječemo, i on će zanijekati nas. Ako ne budemo vjerni, on vjeran ostaje. Ta ne može sebe zanijekati!

Riječ Gospodnja

Pavlovi poticaji Timoteju imaju u središtu privrženost osobi Isusa Krista. Da bismo bolje razumjeli sliku koju Pavao pri tome koristi potrebno je spomenuti jednu rečenicu koja se nalazi u pasusu koji prethodi odlomku našega čitanja. Ta rečenica glasi „S njima se (vjernim ljudima) zlopati kao dobar vojnik Krista Isusa.“ Naime, kod nekih starih naroda bio je običaj da vojnici koji su bili najprivrženiji kralju zajedno s njime umiru, i tako svoju ljubav pokažu u potpunom dijeljenju kraljeve sudbine.

Ovdje se pak dogodilo nešto još više. Svojom mukom i smrću najprije je Isus u potpunosti ušao u najteže elemente ljudske sudbine, a svojim uskrsnućem darovao čovjeku dioništvo u vječnom životu. U to uvjeren Pavao radosno podnosi okove radi Krista, i vidi u tome svoj doprinos u postizavanju spasenja svih ljudi. Odlomak završava hvalospjevom u kojem se povrh svega ističe Kristova bezuvjetna vjernost koja je temelj pouzdanja svima koji u njega vjeruju. Tko umre zajedno s Kristom, zajedno će s njime i živjeti.

Evandjelje: Lk 17, 11-19

Ne nađe se nijedan koji bi se vratio i podao slavu Bogu, osim ovoga tuđinca

Čitanje svetog Evandjelja po Luki

Dok je Isus putovao u Jeruzalem, prolazio je između Samarije i Galileje. Kad je ulazio u neko selo, eto mu u susret deset gubavaca. Zaustave se podaleko i zavape:

„Isuse, Učitelju, smiluj nam se!“

Kad ih Isus ugleda, reče im:

„Idite, pokažite se svećenicima!“

I dok su išli, očistiše se. Jedan od njih, vidjevši da je ozdravio, vrati se slaveći Boga u sav glas. Baci se ničice k Isusovim nogama zahvaljujući mu. A to bijaše neki Samarijanac.

Nato Isus primijeti:

„Zar se ne očistiše deseterica? A gdje su ona devetorica? Ne nađe li se nijedan koji bi se vratio i podao slavu Bogu, osim ovoga tuđinca?“

A njemu reče:

„Ustani! Idi! Tvoja te vjera spasila!“

Riječ Gospodnja

Evandelistu Luki poznati su židovski propisi o obrednoj čistoći, pa zna da gubavci nisu mogli boraviti u nekom naseljenom mjestu. Stoga i susreću Isusa izvan naselja, a i zaustavljaju se „podaleko“, jer im je bilo zabranjeno imati bilo kakve kontakte s ostalim ljudima, te su svakoga morali već izdaleka upozoriti na svoju bolest. Bili su sasvim isključeni iz društva. Obraćaju se Isusu kao učitelju, a on ih šalje da se pokažu svećenicima. Prema odredbama Levitskoga zakona čovjek koji bi se izliječio od gube, morao je potražiti svećenika, te je putem dugog procesa ispitivanja i prinošenja žrtava u Hramu imao biti proglašen obredno čistim. Gubavci su otišli prema Isusovu naputku i putem bili očišćeni, a samo se jedan vratio zahvaliti, slaveći Boga. Evandelist dopušta svojim čitateljima da sada steknu pozitivan stav prema ovom ozdravljenom gubavcu, a tek im nakon toga pojašnjava daje taj bivši gubavac bio Samarijanac, čime postiže naročiti učinak za kršćane koji su bili pripadnici židovskoga naroda i imali negativan stav prema Samarijancima. S druge strane, ostala su devetorica bili Židovi i nisu našli za shodno vratiti se i zahvaliti Isusu. Premda su sva deseterica izliječeni od gube, samo ovom Samarijancu Isus kaže: „Ustani! Idi! Tvoja te vjera spasila!“ . Tek time ovaj čovjek dobiva odgovor na onu prvotnu molbu: „Isuse, Učitelju, smiluj nam se!“.

Isusovo smilovanje ne poznaje ograničenja ili zatvaranje unutar židovske ili bilo koje druge nacije. Njegovo smilovanje namijenjeno je svakome tko vjeruje i u toj svojoj vjeri gradi osobni odnos s Isusom.

(Ne)zahvalnost

U ovom tjednu, koji je po svemu najvažniji, čitamo dva evanđelja. U oba se govori o zahvalnosti. U oba se govori o tome kako je Bog činio čuda. U oba se govori o tome kako je Bog činio čuda. U oba se govori o tome kako je Bog činio čuda.

Švicarski pisac Peter Bamm, koji je po zanimanju bio kirurg, opisao je najzanimljivije događaje iz svoga života. Posebno je dojmljivo ono što je doživio u 2. Svjetskom ratu negdje na bojišnici u ulozi ratnoga kirurga. Donijeli su mu vojnika kojemu je bomba eksplodirala u neposrednoj blizini i unakazila mu lice. Nakon dugog operativnog zahvata u kojem je trebalo šivati puno rana, ostala je još najteža dionica – usta. Kad je i to bilo gotovo i kad se vojnik probudio iz narkoze, kirurg je htio provjeriti, hoće li moći govoriti pa ga je zamolio da pokuša izgovoriti bilo koju riječ. Ostao je zadivljen kad je čuo: „Hvala, doktore!“

U iznenadnom Isusovu susretu s desetoricom gubavaca koje je ozdravio riječ je također o zahvalnosti odnosno nezahvalnosti. No to nije ona vrsta zahvalnosti koju znamo izreći za lijep dan u kojem uživamo, za neki ugodan susret s dragim prijateljem, za malu uslugu koju nam je netko učinio. Svaki oblik zahvalnosti je hvalevrijedan čin i po tome se ljudi dijele na one koji znaju i one koji ne znaju zahvaljivati. Ipak, u ovom slučaju riječ je o

nečemu puno važnijem. Riječ je o odnosu stvorenja i Stvoritelja, gdje se više ne radi samo o lijepom osjećaju zahvalnosti, već o promijenjenom životu.

To je evanđelist jako dobro istaknuo. Zahvalnost ozdravljenog čovjeka prema Isusu jako je velika. On se nije samo potrudio vratiti se i uljudno zahvaliti, već on to čini na posebno ganutljiv način padajući Isusu do nogu (Lk 17,16). No najvažnije je sadržano u rečenici prije toga: „Jedan od njih vidjevši da je ozdravio vrati se slaveći Boga u sav glas“ (17,15). Slično reagira i mnoštvo koje je gledalo kako Isus ozdravlja uzetoga opraštajući mu grijehe (usp. Mt 9,8). I u jednom i u drugom slučaju čudo je postiglo svoju svrhu – potaknulo je vjeru u onih koji su ga promatrali.

Tvoja te vjera spasila!

Da Isus nije računao samo s osjećajem zahvalnosti za ozdravljenje, govori nam njegov prigovor na račun devetorice koja se nisu vratila. Opet je u središtu pozornosti slava Božja koju su ljudi dužni iskazati Bogu za njegova dobročinstva. Iz toga je također očito zašto je Isus činio svoja čudesa, zašto je ozdravljao bolesne. Nije to bio samo čin pukog sažaljenja nad njihovom nevoljom,

već spremnost da im daruje više od tjelesnog zdravlja, da im otvori put do vjere, da im osigura zajedništvo s Bogom. Taj put je očito prepoznao samo jedan od deseterice i zaslužio Isusovo priznanje: „Tvoja te vjera spasila!“ (17,19).

Važno je uočiti da su devetorica nezahvalnih Židovi, a taj deseti je Samarijanac, dakle poganin. Novi zavjet nam više puta svjedoči da vjera i nevjera nisu razgraničene granicom koja se proteže između židovske religije i nežidova. Zadivljen vjerom rimskog satnika, Isus se ne usteže reći kako tolike vjeri nije našao ni u Izraelu (Lk 7,9). Nekog Samarijanca ističe kao primjer milosrđa nasuprot nemilosrdnom postupku židovskog svećenika i levita (Lk 10,29-37). A svoje nevjerne sugrađane u Nazaretu podsjeća kako je u vrijeme proroka Elizeja bilo mnogo gubavaca u Izraelu, ali se očistio samo neki Sirac, dakle poganin (Lk 4,27).

Ako zadnji cilj koji je Isus imao s desetericom gubavaca nije bilo njihovo tjelesno ozdravljenje već njihova vjera, dakle njihovo uključanje u narod Božji koji se okuplja oko Isusa, onda ovdje stojimo pred tajnom vjere i nevjere. Isto iskazano dobročinstvo samo je u jednom čovjeku, i to strancu, urodilo vjerom i spremnošću slaviti Boga i pokloniti se Isusu. Tu se postavlja pitanje i naše osobne vjere. Mnogi kršćani olako zaboravljaju da vjera traži i otvoreno priznanje i zahvalnost kroz slavljenje Boga u zajednici vjernika. Gubljenje osjećaja za sudjelovanje u nedjeljnom euharistijskom slavlju jasno govori o stanju vjere u tih kršćana. Umjesto toga oni se zadovoljavaju biti dijelom tihe mase koja ne zna ni zahvaljivati ni slaviti.

Fra Ivan Dugandžić, <https://franjevci.info>

Deset gubavaca

Uđimo na čas u dušu onoga desetoga izliječenoga u trenutku kad se vratio i *zahvaljuje* Gospodinu (Lk 17,16). Tuđinac je, nije naš (ἀλλογενής Lk 17,18). Zahvalu izriče ne tek u srcu, nego cijelim bićem, – i tijelom: Boga slavi u sav glas (*jakim glasom* φωνή μεγάλη Lk 17,15), baca se ničice (Lk 17,16). “Bogu hvala” – rašireno je i uobičajeno reći u hrvatskom narodu, a ovaj evanđeoski bivši gubavac svojim je zahvaljivanjem (εὐχαριστέω Lk 11,16) jedan od preteča naše Euharistije – našega zahvaljivanja!

Pao je na lice do nogu Isusovih, redovitim izričajem opisuje Evanđelje (Lk 17,16). On priznaje Gospodina i klanja mu se. Zna on da su ga već u svojoj molbi prepoznali kao nadređenoga (ἐπιστάτης Lk 17,13). Isus je za njih gospodar i zapovjednik, ima moć. Uzviknuli su, moleći: *eleison* (ἐλέησον Lk 17,13) – smiluj se! Razumijemo dobro taj zaziv. Deset muževa, drevni predstavnici cijele zajednice, tim riječima postavljaju temelje onome što mi činimo u početku euharistijskog slavlja.

Danas smo jako svjesni kako i najmodernija medicina ističe vrijednost vjere. I liječnik i pacijent svjedoče koliko je za boj s bolešću važan čovjekov duh i stav srca. Tako još bolje razumijemo Gospodinovu zadnju riječ: “Vjera te tvoja spasila” (Lk 17,19). Vjera je odsudna.

Mučno je bilo evanđeoskom sretniku prije, dok je pogođen gubom bio isključen iz zajednice, nečist, prepušten gorkoj sudbini. *Zlopatio se* – u jeziku sv. Pavla (2 Tim 2,9). Bolest ga je izjedala. A što se u njegovu umu i u njegovoj savjesti zbivalo? Još je teža ona guba koja mu je dušu napala i nagrizala. Istina, bili su sva desetorica na okupu, ali što vrijedi!? Štoviše, desetorica kao predstavnici potvrđuju da su u cjelini zajednice Božjega naroda svi oboljeli, opterećeni, nečisti!

Posve osobno, u vlastitoj duši ovaj je čovjek doživio što se zbiva u njemu kad su poslušali Isusovu zapovijed i krenuli prema svećeniku u Domu Božjemu. Isus ih je svojim božanskim pogledom vidio i naredio im da *pođu* (Lk 17,14). Ne samo da je Isus time potvrdio vrijednost onoga Božjeg Zakona, koji do danas prepoznavamo kao dio Staroga zavjet: treba se pokazati svećeniku (Lev 13,7.19). Isus ih, k tome,

<https://www.dondetrick.com/>

ujedno šalje u istom smjeru kamo sam ide, u Jeruzalem, presudno mjesto konačnog događaja – Izlaska (ἡ ἔξοδος Lk 9,31), Otkupljenja (λύτρωσις Lk 1,68; 2,38; 21,28).

Evandeoski pacijent osjeća kako Otac nebeski na svoj božanski način daje da rane na koži čudesno iscjeljuju, čirevi se povlače, ružni biljezi na rukama, na nogama, na licu – nestaju. Zacijelo je slično i u nutринi organizma: smrdljivo, gnjilo, trulo tkivo obnavlja se. Ovaj čovjek biva očišćen (καθαρίζω pasiv, Lk 17,14.17), Bog ga liječi (Lk 17,15). Isusov Otac, Vinogradar, evo, čisti lozu (usp. Iv 15,2)! Je li pacijent mogao zamijetiti kako se – još čudesnije – iz njegova srca i duše povlače nečist i bolne povrede, rak grijeha? Svakako u evanđelju se nalazi važan opis čistoće koja u biblijskom jeziku stoji nasuprot nečistim duhovima (ἀκάθαρτος 6x Lk 4,33.36; 6,18; 8,29; 9,42; 11,24), porobljivačima koji opsjedaju. Otac nebeski daje čistoću za kojom čovjek žudi.

“Gdje su devetorica?” – pita Gospodin (Lk 17,17). Obično se kaže da kod nas oko 10% ljudi ide u crkvu. Ako je to točno, onda još bolje možemo razumjeti kako Gospodin i danas traži gdje su oni ostali *da podaju slavu Bogu* (Lk 17,18). Prava je zgoda da potaknemo, obodrimo, privučemo primjerom na zajedničko zahvaljivanje – *Euharistiju*, središte i vrhunac kršćanskoga života!

Isusova metoda izlječenja od gube nije neko novo ropstvo, navezivanje. Ne zarobljuje on za sebe, ne podređuje nekoj svojoj stranci i sebičnim, zakulisnim interesima. Ne opsjeda i ne osvaja za svoju kampanju. Odmah na početku poslao ih je od sebe, na zadržava ih: “Idite!” (πορεύομαι Lk 17,10 isto “Idi!” 17,19). I sada Samarijancu zapovijeda: “Ustani!” (ἀνίστημι Lk 17,19). Samo on, koji se zahvalan vratio, čuje tu novu važnu zapovijed. To je uskrsni glagol koji opisuje što će – Očevim darom – ljubljani Sin učiniti kad bude položen u grob (usp. “*ustati* od mrtvih” ἀνίστημι Lk 16,31; 24,46 usp. “ustati” Lk 9,8.19; 18,33; 24,7).

Gospodinova metoda jest njegov put u Jeruzalem, gdje će on sam biti odbačen i isključen, na sebe će uzeti nečistoću, gubu grijeha. Na putu on već zahvaća prostore Galileje *poganske* (Mt 4,5 usp. Iz 8,24), dolazi do *tuđinske* Samarije, a u Jeruzalemu njegovo tijelo bit će kao gubom nagriženo, u gnojnim ranama od pljuske i bičeva, od pljuvanja i udaraca, od trnove krune, čavala i koplja. Zato na oltar, na kojemu zahvaljujemo i slavimo njegovu žrtvu, stavljamo i danas svu gubu naših grijeha, naših trpljenja, uvreda i nerazumijevanja. Donosimo iskrenu zahvalu za zdravlje u vremenu teške bolesti, za čistoću duše, za snagu da svoj križ nosimo.

Niko Bilić SJ, <https://amdq.ffrz.hr>

Vjerom do ozdravljenja

Ozdravljenja koja je Isus činio, briga za čovjeka, blizina s njegovim patnjama i bolima pokazuju da Novi zavjet želi naglasiti da ozdravljenje može doći na ovome svijetu, i da ne treba neka utopijska budućnost gdje bi se riješili svi čovjekovi problemi

Zapovijed učenicima: liječite bolesne

Govoreći o liječenju u Svetom pismu, čini se da se može primijetiti određeni napredak na ovom polju. Naime, kao što je već bilo rečeno, u Starom zavjetu, liječnici nisu bili posebno na cijeni, to jest, ljudi su na bolest gledali kao na nešto što je Božja volja i što treba prihvatiti, bez posebnog nastojanja liječiti bolest (da liječnici nisu bili “na cijeni” može ukazati i činjenica da se u Starom zavjetu ne spominje ime ni jednog liječnika, dok se u Novom zavjetu spominje ime “ljubljenog liječnika” Luke – Kol 4,14). Ovaj “sumnjičav” stav prema liječnicima protegnuo se skoro do vremena 200-tih godina prije Krista. Tad se u mudrosnoj literaturi primjećuje određeni pomak, i pozitivnije gledanje na liječnike. U knjizi Sirahovoj se tako ističe: “Časti liječnika čašću koja mu pripada zbog njegove službe, jer je i njega Gospod stvorio. Liječenje od Svevišnjeg dolazi, kao što se dar od kralja dobiva” (Sir 38,1-2). “Negativan” stav prema liječnicima, posebno u ranim biblijskim vremenima potječe zasigurno od činjenice da se Boga smatralo jedinim iscjeliteljem – liječnikom.

U Novom zavjetu se vidi napredak i odmak od stava koji je prikazan posebno u knjizi Levitskog zakonika. Prema knjizi Levitskog zakonika (Lev 13-14) posebno su gubavi (a dijelom i slijepi i hromi) bili izdvajani iz zajednice i nije im se poklanjala posebna pozornost. Isus, a i njegovi učenici, one koji su potrebni ozdravljenja, prihvaća i osobno pomaže. To jest, onima koji su stavljeni na rub društvene zajednice, poklanja pozornost i brine se za njih. Isus je tako sam naložio svojim učenicima da bolesne liječe (usp. Mt 10,8).

Govoreći o bolesti, Novi zavjet na nekoliko mjesta ističe da su sotonske sile mogle biti uzročnik određenih bolesti. Tako Mt 15,22 donosi zgodu o ženi Kanaanki koja dolazi Isusu i traži pomoć za svoju kćer koja je opsjednuta. Nakon početnog odbijanja, a zbog ustrajnosti i vjere Kanaanke, Isus na koncu ozdravlja njezinu kći. I Lk 11,14 donosi zgodu o čovjeku koji je bio nijem, a uzrok ovoga je opet bio đavao. Tek nakon što je Isus izгнаo đavla iz čovjeka, taj je progovorio.

Ozdravljenja koja je Isus činio, briga za čovjeka, blizina s njegovim patnjama i bolima pokazuju da Novi zavjet želi naglasiti da ozdravljenje može doći na ovome svijetu, i da ne treba neka utopijska

budućnost gdje bi se riješili svi čovjekovi problemi. I Isusova direktna zapovijed učenicima “Bolesne liječite, mrtve uskrisujte, gubave čistite, zloduhe izgonite! Besplatno primiste, besplatno dajte!” (Mt 10,8) mogla je biti naznaka da je kršćanstvo bilo spremno besplatno liječiti bolesnike, za razliku od ostalog grčko-rimskog svijeta, gdje su se za odlazak liječniku izdvajala velika materijalna sredstva (usp. Lk 8,43: “A neka žena koja je već dvanaest godina bolovala od krvarenja, sve svoje imanje potrošila na liječnike i nitko je nije mogao izliječiti”). Uz to, Isusovi sljedbenici, a i Isus sam isticao je da treba pomagati i ozdravljati uvijek, i da ne treba gledati na ograničenja koja je propisivao Stari zavjet glede toga kojih dana se moglo i smjelo liječiti. Isusova praksa liječenja bolesnika i subotom, još jednom pokazuje da liječenje nije ograničeno na pojedine dane u tjednu (Mk 3,1-5: “Uđe ponovno u sinagogu. Bio je ondje čovjek usahle ruke. A oni vrebahu hoće li ga Isus u subotu izliječiti, da ga optuže. On kaže čovjeku usahle ruke: ‘Stani na sredinu!’ A njima će: ‘Je li subotom dopušteno činiti dobro ili činiti zlo, život spasiti ili pogubiti?’ No oni su šutjeli. A on, ražalošćen okorjelošću srca njihova, srdito ih ošinu pogledom pa reče tom čovjeku: ‘Ispruži ruku!’ On ispruži – i ruka mu zdrava!”)

Ulje i vino na ranu

Što se tiče lijekova koji su se koristili u biblijsko vrijeme, o tome nema puno podataka. Za liječenje su se uglavnom koristili prirodni sastojci koji su bili dostupni

ljudima. Vjerojatno su Egipćani bili ti koji su Izraelcima prvi pokazali korištenje lijekova. Lijekovi su se pravili od minerala, životinjskih sastojaka, biljaka, vina, voća i drugih vrsta plodova. Najpoznatiji lijek u SZ je bio “balzam” – riječ koja se šest puta koristi u SZ i svaki put ima iscjeliteljsko ozračje (Post 37,25; 43,11; Jr 8,22; 46,11; 51,8; Ez 27,17).

Novi zavjet govori da se “namirisano vino” (Mk 15,23) koristilo kao neka vrsta lijeka, to jest kao nešto što je ublažavalo bol otupljujući bol. Maslinovo ulje se također koristilo kao neka vrsta lijeka. Milosrdni Samarijanac je čovjeku pomogao tako što mu je rane povio “zalivši ih uljem i vinom” (Lk 10,34). Nastavak slične prakse nalazi se i u Jakovljevoj poslanici gdje se ističe da su kršćani bolesnike mazali uljem i molili za njih (Jak 5,14).

Još je jedna stvar važna za naglasiti kad se govori o liječenju i ozdravljenju u Novom zavjetu. Jedan od uvjeta ozdravljenja vrlo često se spominje vjera. Bez nje, ni sam Isus nije mogao činiti čuda (Mt 13,58: “I ne učini ondje mnogo čudesa zbog njihove nevjere”), pa tako ni čuda ozdravljenja. Važnost vjere za ozdravljenje prikazuje Matej i u zgodi o rimskom satniku koji ističe da nije dostojan da Isus navrati u njegov dom, nego je dovoljna Isusova riječ i njegov sluga će biti izliječen. Pohvalivši njegovu vjeru, Isus mu na kraju kaže: “‘Idi, neka ti bude kako si vjerovao!’ I ozdravi sluga u taj čas” (Mt 8,5-13).

Darko Tomašević, <https://www.svetlorijeci.ba>

Mali vjeronaučni leksikon

Prorok

Prorok (lat. *propheta*, grč. προφήτης, hebr. *nābī*, arap. *nabī*), u religijskoj znanosti, tip objavitelja svetoga ili božanskoga.

Već u najranijim religijskim stadijima razvijali su se različiti oblici proricanja.

Proroci su poznati na Istoku (Mezopotamija, Palestina) već u II. tisućljeću pr. Kr., a nakon toga se mudraci i vidioci javljaju na bogoštovnim mjestima i dvorovima.

Od V. st. pr. Kr. u Grčkoj se prorocima nazivaju osobe koje izgovaraju sadržaje i naloge dobivene od božanstava.

Često su proroci institucionalizirani ili identični sa svećeničkim staležom, a gdje gdje nastupaju kao religijski i društveni reformatori i u sukobu su s institucionaliziranim svećentvom.

Osobitu ulogu proroci imaju u monoteističkim objavljenim religijama, gdje je prorok osoba preko koje se zbiva objava i poruka osobnoga i transcendentnoga Boga.

U Starom zavjetu razlikuje se četiri velika i dvanaest malih proroka. Bilo je i proroka čije knjige nisu sačuvane. O nekima od njih saznaje se iz drugih biblijskih spisa, a o drugima pak ništa nije poznato. Proroci čija su djela sačuvana nazivaju se „proroci-pisci“. Razlikovanje „velikih“ od „malih“ proroka oslanja se samo na opseg sačuvanih djela, a ne na njihovo značenje.

Proroštvo je pokret, a ne zbroj nekolicine velikih ljudi. Klasično doba proročkoga pokreta bilo je VIII. i VII. st. pr. Kr. (Amos, Hošea, Izaija, Jeremija). Međutim, velikih proroka bilo je i izvan toga doba, npr. u babilonskom sužanjstvu (Ezekijel) ili nakon toga (Deuteroizaija).

U kršćanskim zajednicama postojala je i služba proroka, a i samo Isusovo navještenje ima obilježja proročke biblijske struje. U kršćanstvu je proroštvo milosni dar (karizma).

U islamu prorok je Božji poslanik (Ibrahim, Musa, Isa); Muhamed je konačni i posljednji Božji poslanik.

Zahvala Stvoritelju

Znate onu filmsku scenu prikaza planete Zemlje dok se par puta lagano rotira u dalekom totalu i onda zumiranje do neke točno određene lokacije i osobe gdje će se nastaviti radnja a u pozadini se čuje neki zvučni efekt? Ponekad, kad mi u misli dođe kako je sve oko mene postalo obično, nevrijedno truda, kad se zapitam koje je moje mjesto, i da ne mogu ništa učiniti...

Tako zamislim Božji pogled na sebe. Kao filmsku scenu s početka.

Cijeli svijet zumira pravo ispred mene, i u lice me pogleda.

Pogleda očima prijatelja, dodirne rukom roditelja, imenom me zovne glasom prolaznika...

U lice me pogleda, trzne i posrami. I pred san me tako podsjeti molitvi zahvale.

Hvala Ti što sam stvoren tako čudesno.

I što sve načinjeno ljudskom rukom i zamišljeno našim ograničenim umom samo je dokaz Tvog stvarateljskoga umijeća i savršenog djela ljubavi za nas.

I što nijedan fotograf svijeta ne može uokviriti nijednu fotografiju onakvu kako je moje oko ispod kapaka vidi i sačuva.

I što nijedan umjetnik svijeta bijeli papir ne može kistom obojiti istom nijansom boja koju Ti daješ prirodi u jesen i proljeće.

I što nijedan glazbenik svojim dahom kroz frulu ne može ponoviti jednak zvuk ptičjega pjeva izjutra.

*I što si u svom bogatstvu prirode u ovaj svijet postavio mene,
moje mane i vrline, slabosti i talente, sva osjetila i vještine,
sve ljude koje volim,
sve ruke koje ljubim,
sva srca koja čuvam.
Hvala Ti.*

Slava Ocu...

Zahvalnost je temelj autentičnog odnosa s Bogom

Zahvalnost predstavlja jednu od ključnih stvari u nasljedovanju Krista. Pročitaj i promisli na čemu stoje temelji tvog duhovnog života!

Čini mi se u svjetlu Božanske Dobrote kako je nezahvalnost najgnjusniji grijeh te kako ga pred licem našega Stvoritelja i Gospodina trebaju prezirati sva njegova stvorenja sposobna uživati njegovu božansku i vječnu slavu. Nezahvalnost je zaborav primljenih milosti, dobročinstava i blagoslova. Kao takva je uzrok, počelo i izvor svih grijeha i nevolja, zapisao je sv. Ignacije Loyolski.

Što je zahvalnost?

Razmišljajući kako pisati o zahvalnosti, a da pri tome ne bude shvaćena kao jedna u nizu prepobožnih floskula koje su svrha samima sebi i koje ne upućuju na ništa osim na površnu sentimentalnost i koje lebde u zraku prepunom cvijetića, leptirića i svega onoga što zapravo nema veze s vjerom, mislim da je dobro krenuti od iskustva Svetoga pisma.

U Knjizi Izlaska, točnije, u 20. poglavlju, Gospodin Izraelcima objavljuje 10

zapovijedi. No, prije nego su objavljene, Gospodin je izrekao nešto važno. Nešto toliko važno, a nešto što malo tko uzima u obzir. Radi se o rečenici koja glasi: *Ja sam Jahve, Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje egipatske, iz kuće ropstva.* Zašto je ovo toliko važno? Zbog toga što je ova izjava ključ razumijevanja, ali i polazišna točka odnosa čovjeka i Boga.

Bog se ne igra s čovjekom. Nije shizofren, konstantan je i ne ponaša se onako kako se čovjek ponaša, sukladno raspoloženju toga dana. Prije nego objavljuje zapovijedi svom narodu, Bog svoj narod podsjeća da je već nešto napravio za njega. To nešto nije tek "nešto", nego konkretno djelo izbavljanja iz egipatskih nevolja i ropstva.

Drugim riječima, Bog podsjeća Izraelce da je već nešto napravio za njih kako bi sve ono što će oni činiti za Njega i zbog Njega činili ne iz straha, već iz zahvalnosti. Bog je taj koji prvi čini, a čovjek je taj koji prepoznaje Njegove tragove. Koliko je važno prepoznati Boga u svojoj svakodnevici!

<https://book.hr>

Bog djeluje, čovjek opaža!

Kroz cijelo Sveto pismo prepoznajemo one velike likove koji su prepoznavali Božje tragove, između kojih je i prorok Ilija sa svojim iskustvom: *Pred Gospodinom je bio silan vihor, tako snažan da je drobio brda i lomio hridi, ali Gospodin nije bio u olujnom vihoru; poslije olujnog vihora bio je potres, ali Gospodin nije bio u potresu; a poslije potresa bio je oganj, ali Gospodin nije bio u ognju; poslije ognja šapat laganog i blagog lahora. Kad je to čuo Ilija, zakri lice plaštem, iziđe i stade na ulazu u pećinu.*

Zahvalnost je temelj odnosa čovjeka i Boga. Bog je taj koji dolazi čovjeku u susret, a ne čovjek Bogu: *U ovom se očitova ljubav Božja u nama: Bog Sina svoga jedinorođenoga posla u svijet da živimo po njemu. U ovom je ljubav: ne da smo mi ljubili Boga, nego – on je ljubio nas i poslao Sina svoga kao pomirnicu za grijeha naše,*

zapisao je sv. Ivan Apostol. Dakle – ne strah od pakla, ne neko kvazipobožno izvršavanje nekih zapovijedi kojima ne razumijem smisao i dublje značenje, nego zahvalnost.

Ako nisi naučen/a zahvaljivati, mislim da je krajnjinje vrijeme za početi učiti ovu novu (prevažnu) životnu disciplinu. Velika većina od nas ima svoj trenutak izbavljenja iz Egipta, odnosno – trenutak za koji znamo da je Bog bio na djelu. Oni pak, koji nemaju takvo iskustvo trebali bi se zapitati (na tragu iskustva Izraelca) zašto nemaju takvo iskustvo. Podsjetit ću da su Izraelci u Egiptu živjeli 430 godina te da su izbačeni onog trena kada su krenuli vapiti.

Izraelci su se naučili na bijedu, nisu niti pomišljali na nešto bolje...Je li tako i kod tebe?

Matija Đudarić, <https://hkm.hr/duhovnost>

Nikada se nećemo moći Bogu odužiti za sve što nam je dao, ali ne trebamo zbog toga očajavati. Ne trebamo luđački pokušavati prikupiti dovoljno zahvalnosti kako bismo Boga zadovoljili i usrećili. Bog daje slobodno i možemo mu pokušati slobodno uzvratiti, ali ono što Bog traži od nas zauzvrat je rast u čestitosti i prijateljstvu s Njim. On nam ne daje ove darove kako bi nas opteretio, već kako bi nam pomogao živjeti ispunjene i radosne živote koji su puni Božjeg svjetla. Stoga – samo dopustite Bogu da vam da samoga sebe i nastojte se u Njemu radovati i uživati.

<https://zenavrsna.com>

Kako se moli krunica

Kad ti misli pobjegnu, ne ljuti se nego se samo vrati. Krunica nije natjecanje u koncentraciji, nego vježba vjernosti

Krunica ima posebno mjesto u obitelji. Petnaest do dvadeset minuta dnevno - ali s ljubavlju. Djeca će se možda vrpolti, ali neka se vrpolti u Božjoj blizini.

Neka svaka desetica bude za nekoga: za djecu, roditelje, pokojne, za mir, za one koji su nas ranili, za prijatelje, kolege na poslu...

Mnogi danas traže mir. Neki ga traže u prirodi, neki u glazbi, neki u meditaciji. A Bog nam taj mir već dugo daruje u jednostavnoj molitvi krunice. Nije važno koliko brzo molimo, nego koliko srcem prebivamo u onome što izgovaramo. Krunica je ritam duše – Evanđelje u zrnima.

U svakom „Zdravo Marijo“ odzvanja Riječ Božja: anđelov pozdrav, Elizabetin usklik, crkvena molitva za milost sada i na času smrti. U svakoj desetici prebiremo po jednom otajstvu života Isusova i Marijina. Tako se Biblija spušta u svakodnevicu, a svakodnevica se uzdiže prema Bogu.

U svijetu koji je uvelike ubrzao ritam življenja i u mnogome se raspršio, krunica nas vraća u ritam srca. Ona nije bijeg od stvarnosti, nego ulazak u nju s Božjom prisutnošću.

Od križa do slavne krune

Krunicu najprije poljubimo u znak poštovanja, a zatim počinjemo sa znakom križa. To je naš potpis vjere: u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Kao da kažemo: „Gospodine, evo me – cijeli moj život neka uđe u Tvoje svjetlo.“

Zatim slijedi Vjerovanje – kratki sažetak svega što nas drži na putu vjere. Oče naš uvodi nas u povjerenje Ocu, a tri Zdravo Marije na početku traže tri vrline: vjeru, ufanje i ljubav. Slava Ocu zatvara uvod i otvara srce Trojstvu.

Potom počinje srce krunice: pet otajstava – radosnih, svjetlosnih, žalosnih i slavnih. Svako otajstvo ima svoj trenutak, svoju poruku i svoje vrijeme:

- Ponedjeljak i subota – radosna otajstva: Bog ulazi u svakodnevicu ljudske poniznosti.

- Utorak i petak – žalosna otajstva: ljubav koja trpi i prašta.

<https://www.medjugorje-info.com>

· Srijeda i nedjelja – slavna otajstva: nada i život vječni.

· Četvrtak – otajstva svjetla: Krist koji uči, ozdravlja, hrani i ustanovljuje Euharistiju.

Svako otajstvo počinje kratkom meditacijom – pogledom na Isusa kroz oči njegove Majke.

Krunica se oblikovala kroz stoljeća: od pustinjačkih molitava i rajskih mistika do dominikanskih bratovština. Dominikanac Alan de la Roche u 15. stoljeću prvi ju je povezao s razmatranjem Kristovih otajstava. Zato krunica nije samo pobožnost, nego dominikanska škola molitve – spoj Evanđelja i svakodnevice.

Molitva koja diše Evanđelje

Krunica je više od mehaničkog niza riječi. To je molitva gledanja: „Marija u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu“ (Lk 2,19).

Svako otajstvo možemo moliti u četiri jednostavna koraka:

1. Gledaj – promisli što Isus čini u tom otajstvu.

2. Slušaj – osjeti što Riječ govori tvome životu.

3. Zahvali – pronađi dar za koji možeš reći: „Hvala Ti, Gospodine.“

4. Predaj – u šutnji ponudi svoju brigu, bol ili radost.

U tom ritmu molitve srce se smiruje i diše u Božjem dahu. Krunica nas uči gledati život iznutra. Ne s ekrana i monitora, nego iz srca koje sluša. A kad misli pobjegnu, ne ljuti se – samo se vrati. Krunica nije natjecanje u koncentraciji, nego vježba vjernosti.

Krunica u obitelji i zajednici

Krunica ima posebno mjesto u obitelji. Petnaest do dvadeset minuta dnevno – ali s ljubavlju. Djeca će se možda vrpolti, ali neka se vrpolti u Božjoj blizini. Neka svaka desetica bude za nekoga: za djecu, roditelje, pokojne, za mir, za one koji su nas ranili, za prijatelje, kolege na poslu...

Krunica prije mise nije „puna rupa“, nego „punjenje srca“. To je priprema, a ne navika. Marija je uvijek bila ondje gdje se Crkva molila – i još jest.

Krunica u Crkvi danas

U dominikanskoj tradiciji krunica se moli svaki dan, osobno i zajednički. U župama i samostanskim zajednicama okupljaju se bratovštine krunice i bimovi krunice, male zajednice vjernika koje svakodnevno mole barem jednu deseticu. Zajedno tvore veliku mrežu molitve za Crkvu i svijet. Tako se krunica pretvara u disanje Crkve: dok netko negdje moli, srce Crkve kuca.

Marijina pedagogija

Marija ne govori mnogo. Ona gleda, sluša, pamti i čuva. Krunica nas uvodi u taj isti ritam: moliti, a ne nametati; promatrati, a ne osuđivati; ljubiti, a ne računati.

Tko moli krunicu, polako postaje blag. Ne zato što je manje realan, nego zato što počinje gledati svijet iz druge perspektive – iz srca koje vjeruje u Božju pobjedu nad svakim zlom.

Zrno po zrno – duša raste

Molitva krunice put je rasta. Zrno po zrno, dan po dan, ona nas vraća u jednostavnost i sabranost. U njezinu se ritmu duša odmara, srce uči zahvaljivati, a pogled se čisti. Nema prave molitve bez poniznosti. Krunica je upravo to: ponizna molitva koja mijenja srce. Bog ne čeka savršene, nego one koji mu se daju. Krunica je najjednostavniji način da to učinimo – riječima koje postaju ljubav.

Molitva

Marijo, Majko Riječi, učiteljice tišine i sabranosti, nauči nas moliti srcem koje sluša i vjeruje. Daj da svaka molitva bude zrno koje niče u ljubav. Vodi nas k Isusu, plodu utrobe svoje. Amen.

Kako se moli krunica (ukratko)

Križić:

Znak križa, Vjerovanje (temelj vjere i ispovijest Crkve)

Veliko zrno:

Oče naš Sinovsko obraćanje Ocu

Tri mala zrna: Tri Zdravo Marije (za vjeru, ufanje i ljubav)

Svaka desetica: jedan Oče naš, deset Zdravomarija i Slava Ocu (+ O moj Isuse) – Razmatranje jednog otajstva

Završetak:

Zdravo Kraljice (posveta Mariji i zahvala Bogu)

Raspored otajstava:

- Ponedjeljak i subota - radosna
- Utorak i petak - žalosna
- Srijeda i nedjelja - slavna
- Četvrtak - svjetla

Krunica nije uteg, nego krilo. Jer s Marijom je uvijek lakše poći k Isusu.

Rekli su o krunici

Ivan Pavao II., papa

„Razmatranje Krista ima u Mariji nenadmašan uzor. Sinovo lice na jedinstven način pripada Mariji. U njezinu se krilu oblikovalo, primivši od nje također ljudsku sličnost, koja upućuje na još veću duhovnu povezanost. Nitko se nije tako vjerno posvećivao razmatranju Kristova lica kao što je to činila Marija.”

„Krunica, upravo zato što polazi od Marijina osobnog iskustva, izrazito je kontemplativna molitva. Bez te kontemplativne protege, izgubila bi svoje značenje...Ako je liturgija, kao čin Krista i Crkve, spasenjski čin par excellence, krunica je također, kao meditacija o Kristu s Marijom, spasenjsko razmatranje.”

„Krunica nas na mističan način dovodi pred Mariju, koja je brižno pratila odrastanje Krista u nazaretskom domu. To je čini sposobnom da i nas istom brigom odgaja i oblikuje, sve dok se Krist ne 'oblikuje' u nama.”

„Svaki pojedini događaj iz Kristova života, kako je opisan u evanđeljima, blista Otajstvom koje nadilazi svaku spoznaju (usp.Ef3,19). To je Otajstvo utjelovljene Riječi u kojoj 'prebiva sva punina božanstva (Kol2,9).”

<https://www.medjugorje-info.com>

Mons. Marko Medo, biskup gospičko senjski

Krunicu sam zavolio još kao dijete, kada sam ju morao moliti, a kasnije sam otkrio snagu krunice koja je kadra promijeniti puno toga u mojem životu i životu drugih ljudi. Ne želim da mi prođe dan bez krunice, a nekad ju i rastreseno izmolim. Rado idem u Gospina svetišta, od Sinja i Lurda do Marije Bistrice, pa i pješice sam išao od Livna do Sinja, i od Livna do Međugorja. Radi osobne pobožnosti dolazim u Međugorje, gdje se nastojim ispovijediti i sudjelovati na misi, a ne da bilo što propitujem.

Krunica je duboko ušla u moj život. Volim nositi jednostavne krunice, po godinu, dvije i onda se teško rastanem od njih. Ali kada susretnem ljude u teškim životnim situacijama, darujem im svoje krunice i kažem da je njima potrebnija. Na duhovnim vježbama za parove sam otkrio da mnogi ne znaju moliti, ali kad bi neke susreo nakon godinu, dvije rekli bi da im je to ono što je ostalo od vježbi.

<https://ika.hkm.hr>

NAŠI POKOJNI

ZDENKO BOGDAN,

MUP sjedište, Marinci, 13. listopada 1991.

ANTUN HABAN,

MUP sjedište, Marinci, 13. listopada 1991.

ADAM PAVIČIĆ,

PU brodsko - posavska, Vukovar, 13. listopada 1991.

NENAD REŽIĆ,

MUP sjedište, Marinci, 13. listopada 1991.

TOMISLAV VINKOVIĆ,

PU brodsko - posavska, Marinci, 13. listopada 1991.

MATO ŽIVIĆ,

PU brodsko - posavska, Marinci, 13. listopada 1991.

DARKO BRLETIĆ,

PU karlovačka, Skradnik, 14. listopada 1991.

STJEPAN DUJAK,

PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 14. listopada 1991.

IVAN KOZIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Bogdanovci, 14. listopada 1991.

MIROSLAV PINJUŠIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 14. listopada 1991.

ŽELJKO ČULE,

MUP sjedište, Bujavica, 15. listopada 1991.

NIKOLA IVUŠIĆ,

MUP RH, Bujavica, 15. listopada 1991.

MATE LAŠKARIN,

PU ličko - senjska, Drenov klanac, 15. listopada 1991.

ZDRAVKO ŠPOLJARIĆ,

PU ličko - senjska, Drenov klanac, 15. listopada 1991.

JURE VUJEVIĆ,

MUP sjedište, Bujavica, 15. listopada 1991.

JOSIP MAJSAN,

PU osječko - baranjska, Bilje, 16. listopada 1991.

FRANJO MAJSAN,

PU osječko - baranjska, Bilje, 16. listopada 1991.

PAVO KLEŠKOVIĆ,

PU dubrovačko - neretvanska, Zavrelje, 17. listopada 1991.

BORIVOJ MARGETIĆ,

MUP sjedište, Osijek, 17. listopada 1991.

MIROSLAV NAGLAV,

MUP sjedište, Rijeka, 17. listopada 1992.

POČIVALI U MIRU!

Pjesma stvorova

1. Najveći, svemogući, dobri Gospodine,
tvoje su hvale, slava i čast i svaki blagoslov.
2. Samo tebi, Najveći, to se pristoji,
i ni jedan čovjek nije dostojan spomenuti Te.
3. Hvaljen budi, moj Gospodine, sa svim svojim stvorenjima,
posebice s gospodinom bratom Suncem,
kojega dan je i koje nas svojim zrakama obasjava.
4. Ono je lijepo i sjajno, s velikom svjetlošću,
i tvoje, Najveći, donosi značenje.
5. Hvaljen bud, moj Gospodine, po sestri Luni i zvijezdama
na nebu, koje si oblikovao sjajne, i dragocijene i lijepe.
6. Hvaljen bud, moj Gospodine, po bratu vjetru
i po zraku i oblaku i vedrini i svakom vremenu
uz pomoć kojih stvorenjima svim daješ potporu.
7. Hvaljen bud, moj Gospodine, po sestri vodi
koja je vrlo korisna i ponizna i dragocijena i čista.
8. Hvaljen bud, moj Gospodine, po bratu ognju,
po kojem nam se rasvjetljava noć,
koji je lijep i ugodan i žestok i jak.
9. Hvaljen bud, moj Gospodine, po sestri našoj majci zemlji
koja nas uzdržava i opskrbljuje
i proizvodi različite plodove sa šarenim cvjećem i travu.
10. Hvaljen bud, moj Gospodine, po onima koji praštaju po
ljubavi tvojoj i podnose slabosti i nevolje.
11. Blaženi oni što ih podnose smireno,
jer ćeš ih Ti, Najveći, okruniti.
12. Hvaljen bud, moj Gospodine, po sestri našoj smrti tjelesnoj
kojoj ni jedan živi čovjek ne može umaći.
13. Jao onima koji u smrtnom umiru grijehu:
blaženi oni koje nađeš po presvetoj tvojoj volji
jer druga smrt im neće naškoditi.
14. Hvalite i blagoslivljajte moga Gospodina
i zahvaljujte mu i služite mu s velikom poniznošću.

sv. Franjo Asiški
s talijanskog preveo Luko Paljetak